

Mánudaginn 23. október 1995.

Nr. 347/1995.

Rut Skúladóttir

gegn

Íslandsbanka hf.

(Jón G. Briem hrl.)

Kærumál. Málskostnaðartrygging.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Garðar Gíslason, Arnljótur Björnsson og Markús Sigurbjörnsson.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar með kæru 12. október 1995, sem barst réttinum ásamt kærumálgögnum 18. sama mánaðar. Kærður er úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur, upp kveðinn 29. september sl., þar sem sóknaraðila var gert að setja málskostnaðartryggingu í máli, sem hún sækir á hendur varnaraðila um gildi nauðungarsölu. Kæruheimild er í 1. mgr. 85. gr. laga nr. 90/1991 um nauðungarsölu. Sóknaraðili krefst ógildingar hins kærða úrskurðar og að héraðsdómara þeim, sem kvað hann upp, verði gert að greiða sekt í ríkissjóð. Þá krefst sóknaraðili málskostnaðar.

Varnaraðili krefst staðfestingar hins kærða úrskurðar og kærumálskostnaðar úr hendi sóknaraðila.

Með vísan til forsendna hins kærða úrskurðar verður hann staðfestur. Verður sóknaraðila gert að greiða varnaraðila kærumálskostnað, svo sem í dómsorði greinir.

Hafna ber kröfu sóknaraðila um sekt á hendur héraðsdómara, enda er krafan tilhæfulaus.

Það athugast, að kæra í máli þessu er að ófyrirsynju.

D ó m s o r ð:

Hinn kærði úrskurður er staðfestur.

Sóknaraðili, Rut Skúladóttir, greiði varnaraðila, Íslandsbanka hf., 50.000 krónur í kærumálskostnað.

Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 29. september 1995.

Með bréfi sóknaraðila, dags. 14. ágúst 1995, var með vísan til XIV. kafla laga um nauðungarsölu nr. 90/1991 krafist úrlausnar dómsins á gildi nauð-

ungarsölu, sem fram fór hjá sýslumanninum í Reykjavík 19. júlí sl.

Málið var fyrst tekið fyrir 31. ágúst sl., og var þá m. a. gerð sú krafa af hálfu varnaraðila með vísan til b-liðar 1. mgr. 133. gr. laga um meðferð einkamála, að sóknaraðila yrði gert að setja honum tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar, þar sem ljóst væri, að sóknaraðili væri ófær um að greiða varnaraðila málskostnað, félli úrskurður honum í vil. Sóknaraðili mótmælti kröfu varnaraðila um málskostnaðartryggingu og óskaði eftir mánaðarfresti til að leggja fram gögn um fullyrðingar, sem fram komu af hálfu varnaraðila um ógjaldfærni sóknaraðila. Af hálfu varnaraðila var því mótmælt, að frestur yrði veittur til gagnaöflunar um umrætt ágreiningsefni, en til vara, að einungis yrði veittur skammur frestur. Það ágreiningsefni var leitt til lykta með úrskurði dómsins, upp kveðnum 6. september sl., en samkvæmt honum var sóknaraðila veittur vikufrestur til gagnaöflunar um ágreining um málskostnaðartryggingu.

Báðir málsaðilar hafa lagt fram gögn um þann ágreining, að sóknaraðila verði gert að setja tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar. Var sá ágreiningur tekinn til úrskurðar í síðasta þinghaldi 26. september sl., og verður leyst úr þeim þætti málsins með úrskurði þessum í samræmi við 2. mgr. 133. gr. laga um meðferð einkamála.

Varnaraðili vitnar til þess, að 16. mars sl. hafi verið gert árangurslaust fjárnám hjá sóknaraðila. Samkvæmt upplýsingum héraðsdómsins hafi verið beðið um gjaldprotaskipti á búi sóknaraðila með beiðni, dags. 16. júní sl. Enn fremur er krafa varnaraðila studd þeim rökum, að andvirði hins fjárnumda lausafjár, sem selt var nauðungarsölu 19. júlí sl., hrökkvi hvergi til greiðslu óumdeildrar fjárkröfu varnaraðila á hendur sóknaraðila, en krafan nemi nú 5.748.692,30 krónum. Þá kom fram við munnlegan málflutning, að málarekstur sóknaraðila væri bæði tilefnislaus og tilgangslítill og fyrirsjáanlegt, að sóknaraðili gæti ekki greitt málskostnað.

Sóknaraðili styður mótmæli sín því, að fjárnámið frá 16. mars sl. hafi verið fellt úr gildi, eins og fram kemur í endurriti úr gerðabók sýslumannsins í Reykjavík frá 15. maí sl., en þar kemur einnig fram, að kröfur gerðarbeiðanda í því máli voru þá greiddar.

Í gögnum málsins kemur fram, að fjárnám var gert hjá sóknaraðila máls þessa í tilgreindum munum hennar með aðfarargerð 9. júní 1994 vegna réttarsáttar frá 7. apríl sama ár, en samkvæmt henni skyldi sóknaraðili í máli þessu greiða varnaraðila, Íslandsbanka hf., 1.978.133,35 kr. auk dráttarvaxta frá 15. október 1989 til greiðsludags og 300.000 kr. í málskostnað. Við gerðina kom fram, að talsmaður sóknaraðila taldi hana ekki eiga aðrar eignir að benda á, og var gerðinni lokið sem árangurslausri að hluta. Ekki liggja fyrir

aðrar upplýsingar í málinu um eignir sóknaraðila. Með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur 27. febrúar 1995 var felldur úr gildi sá hluti aðfarargerðarinnar, sem laut að árangursleysi hennar, með þeim rökum, að sýslumaður hefði ekki metið eignir sóknaraðila til verðs, sem talið var brjóta í bága við skýr fyrirmæli um, að svo skyldi gert, í 2. mgr. 38. gr. aðfararlaga nr. 90/1989.

Varnaraðili krafðist nauðungarsölu á umræddum munum með bréfi til sýslumanns 30. ágúst 1994, og var hluti þeirra seldur samkvæmt endurríti úr gerðabók sýslumanns 10. apríl 1995 fyrir 300.000 krónur. Samþykkt var, að andvirðið rynni allt til varnaraðila máls þessa, sem voru 225.964 kr., þegar sölulaun og virðisaukaskattur höfðu verið dregin frá, en krafa varnaraðila samkvæmt nauðungarsölubeiðninni var 30. ágúst 1994 samtals 5.571.828,15 kr. Við fyrirtöku hjá sýslumanni 13. júlí sl. var sölutilraunum á almennum markaði lýst lokið, og samkvæmt ákvörðun þar um fór uppboð fram 19. júlí sl. á þeim munum, sem fjárnám hafði verið gert í fyrir skuldinni og þá voru óseldir. Hæstbjóðandi var varnaraðili, sem bauð fyrir þá 20.000 kr. Í máli þessu hefur sóknaraðili krafist þess, að nauðungarsölumeðferðin verði felld úr gildi frá 9. desember 1994 með vísan til þess, að ekki hafi verið heimilt að auglýsa og halda uppboð á munum þessum, þar sem þeir hafi verið til sölumeðferðar á almennum markaði á grundvelli 2. mgr. 62. gr., sbr. 3. mgr. 61. gr. laga um nauðungarsölu, og að ekki hafi verið staðið að sölu á almennum markaði með lögmætum hætti.

Hinn 31. ágúst 1995 lagði varnaraðili fram yfirlit yfir stöðu kröfu þeirrar, sem tilgreind er hér að framan. Samkvæmt því var krafan þann dag samtals að fjárhæð 5.748.692,30 kr., en á umræddu skjali kemur einnig fram, að eina greiðslan inn á kröfuna var 16. júní 1995, 225.964 kr. Hér að framan er rakið, hvernig varnaraðili hefur reynt að ná fram fullnustu kröfunnar. Einnig hefur komið fram, að við aðför hjá sóknaraðila 9. júní 1994 var talið, að sóknaraðili ætti ekki aðrar eignir til að benda á til fjárnáms en þær, sem þegar hafa verið seldar, eins og að framan er rakið. Ekki er vitað um tekjur sóknaraðila. Með vísan til alls þessa verður að telja, að leiddar hafi verið líkur að því, að sóknaraðili sé ófær um að greiða málskostnað í máli þessu. Ber því með vísan til 1. og 2. mgr. 133. gr. laga um meðferð einkamála nr. 91/1991 að taka til greina kröfu varnaraðila um, að sóknaraðili setji tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar í málinu. Málskostnaðartrygging þykir hæfilega ákveðin 60.000 kr., og ber sóknaraðila að leggja trygginguna fram í formi peninga eða bankaábygðar í síðasta lagi mánudaginn 16. október nk. kl. 10.30, en málið verður þá tekið fyrir í dómsal 302.

Úrskurðurinn er kveðinn upp af Sigríði Ingvarsdóttur héraðsdómara.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Sóknaraðila, Rut Skúladóttur, er skylt að setja tryggingu, að fjárhæð 60.000 kr., fyrir greiðslu málskostnaðar í máli þessu. Ber henni að leggja trygginguna fram í formi peninga eða bankaábyrgðar í síðasta lagi mánudaginn 16. október nk. kl. 10.30.
